

L'HONORABLE PRESIDENT DE LA GENERALITAT
I AUTORITATS
AL BALCÓ DE CA LA VILA

SUMARI:

- El lector opina
- Agenda
- Editorial
- Plantes per a remei a la
Ribera del Sió
- La comarca
- El nou curs ja ha començat
- Comiat i benvinguda
- Carta oberta a En Ramon
Casals
- SUPLEMENT
- Història i anecdotari
- El C. F. Agramunt davant
la Temporada
- Gramàtica a la vora del riu
- Quinta columna
- Voldrieu un fill model?
- A Josep Tarradellas
- Catalunya: Espill del seu
passat
- Demogràfiques
- L'Ajuntament informa
- Som a Riella:
On son els grills?

SIO - Butlletí Informatiu Municipal

Director: Josep Huguet i Herbera
Subdirector: Jaume Cufinat Mata

Redactors: Josep Bertran, Pasqual Castellà,
Jaume Cots, Joan Eroles, Ramon Llana, Josep
M.ª Lluch, Isidre Marsà, Pere Mora, Jordi
Padullés, Josep M.ª Pijuan i Joan Puig.

Col·laboradors: Miquel Aguilà, Ramon Creus,
Joan Novell, Lluís Pons, Deudat Pont
i Guillem Viladot

Edita: Ajuntament d'Agramunt (Lleida)
Impremta G. Vicens - Guimerà, 15
Agramunt

Redacció i Administració
Carrer la Plaça, 1 Apartat Correus 10
Agramunt (Lleida)

Subscripció anual: Espanya 300 ptes.

Estranger 350 ptes.

Número solt 30 ptes.

Dipòsit Legal: L. 138-1964

Publicitat contractada anual:

Una pàgina 3000 ptes. al mes

1/2 » 1500 »

1/4 » 750 »

1/8 » 400 »

Anuncis solts, 50 % d'augment

Per a subscripcions i anuncis poden
dirigir-se a la Llibreria

Gaspar Vicens - Tel. 39 09 79

o bé a Pere Mora - Tel. 39 03 81

Jaume Cots - Tel. 39 01 32

METGES:

El servei «Metge de Guàrdia» de la Comarca,
per als dies festius i caps de setmana, està
constituït a càrrec dels següents doctors:

Dr. ANTONI PASCUAL SORÓ

Telèfon 530776 — Les Pallargues

Dr. JOAQUIM FELIP BRUFAU

Telèfon 390154 — Agramunt

Dr. MIQUEL SUAREZ OTERO

Telèfon 390635 — Agramunt

BOMBERS: Ajuntament - Tel. 39 06 32

CREU ROJA I SERVEI D'AMBULANCIA

Telèfon 390013 - Guàrdia Civil Agramunt

FARMÀCIES:

Sr. ANGEL MAS GRAU Telèfon 39 01 33

Sr. GUILLEM VILADOT PUIG Tel. 39 00 87

Als domicilis dels metges i a les farmàcies, hi
ha un cartell indicant, cada festa, el metge de
torn. Les guàrdies mèdiques dels festius que
corresponguin als metges de les Pallargues i
Preixens, quedaran centralitzades a la Fonda
«Cric» Telèfon 39 01 09.

El lector opina...

A TOTES LES MARES

Després de llegir l'article "Parleu bé, si us plau" de Guillem Viladot, no puc fer altra cosa que adreçar-vos aquestes ratlles, però d'una manera molt especial a les mares.

He de confessar-vos que jo també tinc molta dificultat en la llengua escrita i parlada. A dintre meu cruixen aquests anys de silenci, perquè crec que ens voldrien fer passar com una generació muda, però miracle diví, aquí estem amb més força i més esperit que molts d'altres.

Que ja he fet tard? No ho cregueu pas, ja que fa dos anys que estic aprenent el català, quina pena ésser catalana i haver d'anar a classes als meus 37 anys, però el temps perdut us asseguro que el recuperaré.

El procés d'escriure i parlar correctament és llarg, si ho vols fer bé. Us convido a totes les mares del meu volgut Agramunt, que comenceu aquesta tasca per al bé dels vostres fills, aquests infants han de tenir la seva identitat com a ciutadans, sense ella, és com estar sense ales, i l'home o dona que no porta ales a l'esperit, és incapaç de crear, és estar en fosc constant.

Per Déu, mares, no condemneu els vostres fills a una foscor que mata, us parlo per experiència, donau-los la llum clara de la nostra gloriosa parla. Dic gloriosa perquè, mentre als catalans ens era prohibida, a les universitats Europees era al pla d'estudis i era una de les llengües a aprendre per la seva gran riquesa.

No voldria que aquestes paraules rellisquessin pel camí de la indiferència, ja que us parlo de tot cor. Només desitjaria que penséssiu vosaltres, mares com jo, que aquests infants que semblen a les nostres mans una joguina, són el futur del nostre poble, de la nostra Catalunya, per tant, no hi manquem esforços!

Carme RAICHS

Barcelona, 31 d'agost de 1.979

Senyor Director:

El passat dia 20 d'agost, a les vuit del matí vaig ser despertat per un gran brogit produït, com ja sap vostè, per l'accident que va tenir un cotxe en xocar contra la tàpia del futbol.

Aquesta experiència m'ha fet decidir a proposar-li el següent:

Des de fa molts anys tots els veïns de les "cases barates" hem vist com ha anat augmentant la circulació de la carretera, augment produït en dos sentits: quantitat de vehicles i, de manera especial, la velocitat amb què circulen per dins de la població.

Si bé no es pot fer res en el que fa referència a la quantitat, crec però que ja és hora que l'Ajuntament resolgui el de la velocitat i li suggereixo una solució:

He vist que en molts llocs han solucionat aquest problema de dues maneres diferents: o bé posant unes fileres de "claus especials" o fent una mena de tuonets de ciment o aglomerat a l'ample de la carretera i a unes distàncies adequades de manera que el conductor, que prèviament ha estat avisat de la reducció de velocitat i no en fa cas, rep una desagradable sotragada que "l'obligu" a frenar i a circular a la velocitat desitjada per tota la comunitat.

Si és sempre vàlid que "val més prevenir que curar" en aquest cas és exacte. Encara no ha mort cap agramuntí en aquesta "autopista ciutadana", crec que Sant Cristòfol es cansarà qualsevol dia i el que no ha passat encara pot esdevenir avui o demà i ¿a qui...?

Agraint-li la seva gentilera, li envio la meua salutació més respectuosa.

UN AGRAMUNTÍ DE BARCELONA

Segueix a les planes 8 i 9

ALS LECTORS

La Redacció, manifesta la no obligatorietat d'acceptar totes i cada una de les col·laboracions rebudes.

Per altra banda, la publicació dels articles signats, no significa l'acceptació implícita del seu contingut per part de l'equip redactor.

Es recorda que els treballs que enviïn els col·laboradors de SIO, han d'anar escrits en paper blanc, en una sola cara del full i a màquina a doble espai, signats i amb l'adreça, si bé, es publicaran amb pseudònim, sempre que els autors vulguin. Es prega també, que no passin de dos folis.

Els escrits que arribin a SIO, perquè puguin sortir publicats en el mes de data de la revista, han d'ésser presents a la redacció (Apartat, 10) abans del dia 25 del mes anterior.

AGENDA

AGOST

Dia 5 — ROBATORI AMB PERSECUCIO

A un veí del carrer de la Cabana dels Llops, aquesta nit passada li han robat el cotxe aparcat davant del seu pis, en adonar-se'n ha anat, amb el cotxe d'un amic, a denunciar-ho a la Guàrdia Civil. Després, anaren a la gasolinera i veieren passar el cotxe; el van perseguir cap a la carretera de Balaguer on, en intentar passar-lo, el feren volcar, encara que els quatre lladres s'escaparen sense poder-los conèixer, ja que, en intentar agafar-los, els amenaçaren amb unes navalles i fugiren pels camps.

Dia 8 — MERCAT

Després de tres dimecres sense venir, avui, de nou han tornat a reprendre els seus serveis els "cotxes de mercat". Les gestions les ha portat a terme un Conseller de l'Ajuntament —a títol personal— parlant, un a un, amb els botiguers i altres empreses que es beneficien del mercat. Segons ell mateix ens informa, de 130 persones visitades —i encara n'ha de veure més— sols 10 s'han negat a pagar una quota perquè aquests autocars vinguin cada dimecres.

Dia 9 — CALOR

Sembla que s'han mitigat una mica les fortes calor que estem sofrint últimament. Hem arribat a 36 graus a l'ombra i durant dies, cosa a la que no estem acostumat en les nostres contrades, sí al calor, però no amb la intensitat i persistència d'aquesta última mesada —els veïls de la Vila no recorden, d'anys, un estiu així—, el que ha portat que en alguna granja —amb temperatures de més de 50 graus a l'interior— hagi mort betiar perquè i aviram, asfixiats per la calor.

Dia 12 — MONTGAI

En aquesta població de la nostra "Ribera del Sió" s'ha disputat, aquesta tarda, el V Gran Premi d'Espanya de Moto-cross: 125 cc., puntuable per al campionat mundial d'aquesta especialitat. Hi ha participat pràcticament, "l'èlite" mundial, com corredors de disset països. També s'ha disputat el XIV trofeu Ramon Monsonís.

Dia 15 — TENIS

Amb la participació d'uns 20 inscrits, ha començat avui un curset intensiu de tenís per a nens de 7 a 15 anys, d'una duració de 15 dies, organitzat pel Club Tenís Agramunt i a càrrec d'un professor internacional i una especialista en gimnàstica, aplicada al referit esport.

Dia 18 — TEMPERATURA

Les pluges caigudes en bona part de les terres de Lleida el passat dia 15 —encara que amb poca intensitat a la nostra Vila— han rebaixat qui-sap-lo la temperatura, sobretot les nits ja són fresques, i la prova és que ja no es veu gent ni quixalla pels carrers i places com en dies passats, on hi romaniem fins a altes hores de la nit, buscant la fresca i fugint del calor acumulat a l'interior de les cases.

Dia 20 — APARATOS ACCIDENT

Ha tingut lloc aquest matí a l'avinguda J. Mestres. Un cotxe, matrícula de Barcelona, que venia de la carretera de Cervera, s'ha estampit a la paret del camp de futbol amb tanta força, que n'ha fet caure un tros. Malgrat l'aparatositat de l'accident, dels quatre ocupants del vehicle sols dos han resultat contusionats.

Dia 28 — NOMENAMENT DE SACERDOTS

Ens confirmen que el senyor Bisbe de la Seu d'Urgell ha fet canvi de clergues a la nostra Parròquia. Ha nomenat nou rector d'Agramunt a mossèn Manuel Pal; el que fins ara teníem, mossèn Francesc Sabaté, resta amb nosaltres com a sacerdot resident i a l'ensens com a arxiprest de la comarca del Sió. En quant a mossèn Josep M.ª Ricart, ha estat destinat com a rector a Camarasa.

SETEMBRE

Dia 5 — CONCERT DE MUSICA CLASSICA

Com a prelude de la Festa Major, aquesta nit, i en el sobri, però immillorable recinte de l'Església Parroquial, ha tingut lloc, davant un nombrós públic —on s'hi veia bastant jovent— un concert de música clàssica. La primera part ha anat a càrrec dels joves del "Quintet Barroc", de Lleida —violins i violoncel·ls— i del que un dels seus membres és fill d'Agramunt. En la segona part ha actuat el "Duo Vidos", de Barcelona —guitarra clàssica—. Els dos grups han rebut reiterats aplaudiments al llarg de les seves actuacions.

Segueix a la plana 5

EDITORIAL

L'ESTATUT

Dintre uns mesos, quan el projecte hagi passat per les fases que encara li resta complir, haurem aconseguit el tercer punt del crit, tan escolta quan s'inicià el canvi de règim, de LLIBERTAT, AMNISTIA I ESTATUT D'AUTONOMIA. Llavors es donarà per tancat definitivament un període i en començarà un altre.

Esquemàticament, dues actituds s'han manifestat enfront d'aquest projecte d'Estatut. Una primera, d'uns que veuen, o ens volen fer veure en aquest Estatut, la gran victòria del Poble de Catalunya. D'haver aconseguit el poder d'autogovern de la Generalitat. L'eina infalible que resoldrà tots els nostres problemes, etc., etc. Uns altres se senten desencisats per la falta de poder legislatiu i executiu de les Institucions catalanes, els que esperaven quelcom més d'aquest Estatut, els amants del tot o el res, etc., etc.

Evidentment, creiem errònies aquestes dues actituds. La primera, perquè hi ha un triomfalisme excessiu. Excessiu perquè la victòria ha estat minsa i parcial. Perquè d'autogovern no en tindrem i fer creure al poble el contrari, serà atribuir a la Generalitat i al Parlament català la culpa de tots els fracassos en l'administració de Catalunya que continuarà, en gran part, en mans del poder central.

En quant a la segona actitud, la pessimista, és també errònia ja que és evident que aquest Estatut ens donarà un instrument, més o menys petit, amb el qual poder començar a redreçar el nostre malmès i dissortat País, i inhibir-se de participar en aquesta tasca amb l'excusa de la miopadesa de l'eina, és quelcom que mereix un mot gruixut.

Per tant, el que creiem que cal en aquests moments en què ja està tot decidit en quant al contingut de l'Estatut, és mirar fredament el futur sense falses il·lusions o excessius desencisos i continuar el treball tenaç i pacient, aprofitant al màxim aquesta eina que hem aconseguit, per anar conquerint poc a poc, dia dia, nous espais de llibertat, de justícia i de benestar per a la nostra estimada Catalunya. Recordem que la nostra història ens demostra que quan Catalunya ha tingut un mínim de poder administratiu o polític, s'han fet grans coses. I estem segurs que de nou podrem fer-les, malgrat les dificultats que ens sorgiran en un món en crisi, si estem tots units i cadascú col·labora des del seu lloc en la societat.

Plantes per a remei a la Ribera del Sió

En primer lloc, farem un petit resum de la manera de preparar les tisanes.

INFUSIO: és el procediment més usat; consisteix a tirar l'aigua bullint damunt les plantes, ha d'ésser en un recipient que tapi molt bé, per evitar la pèrdua d'olis volàtils. Es deixa reposar deu minuts, es cola i ja està llesta per beure.

La infusió està indicada per les flors i julles, per ésser les parts més sensibles de la planta. Es beu de seguida.

DE COCCIO: es posa la quantitat d'aigua apropiada i acte seguit s'hi afegeix les pel·les, arrels o plantes dures, en fred, es fica al foc, es fa bullir un màxim de cinc minuts a foc lent, es deixa tapat deu minuts i ja està a punt per beure. Aquesta tisana, no es pot guardar més de dotze hores.

MACERACIO: és el sistema més còmode i amb la garantia que tots els principis vitals de la planta no es perden pel calor. En primer lloc es posen les plantes amb aigua freda i es deixen unes dotze hores. Si l'aigua és bullida, però, que sigui freda en posar-hi les plantes, es pot guardar vint-i-quatre hores, inclús quaranta vuit si és a l'hivern.

Totes les plantes han d'ésser ben trinxades, abans de posar-les a l'aigua. Es preferible la mel, al sucre.

Sota el nom de plantes hi van inclosos tots els vegetals, siguin herbes, arbusts o arbres.

INFERMETAT = ESTRENYIMENT

PLANTES. Malva, corretjola, angelet o centaurea, flor de blenera, timó, dent de lleó, flor de saüc, menta, til·la, llavors d'anís, etc, etc.

PART EMPLEADA: FULLES I FLORS.

US: Es barregen totes juntes i es trenquen a trossos molt petits; es fa una infusió, d'una cullerada sopera per tassa. Es prenen dues tasses al dia, una al dematí, i l'altra abans d'anar a dormir.

L'estrenyiment és més greu, i té més importància de la que se li dona; quan la retenció de matèries fecals és prolongada, pot haver-hi impurificació de la sang, intoxicació de l'organisme en general, i carrega molt el treball del fetge, ronyons i pell. Per evitar tot això, hem de tenir

molt en compte el que mengem; la fruita i les verdures ens ajudaran a corregir-lo, juntament amb excursions a l'aire lliure.

INFERMETAT = REUMATISME

PLANTES: Borraina, romaní, cua de cavall, timó, roseïa, flor de saüc, camamilla, fonoll, all, flor de Sant Joan, orengan, malví, verbena, grama, ortiga morta, espígol, plantatge, til·la, etc. etc.

PART EMPLEADA: FULLES, FLORS I ARRELS.

US: Després de ben trencades i barrejades, es fa una tisana i s'hi posa una cullerada sopera per tassa; una o dues tasses al dia.

Tinguem en compte que existeixen moltes classes de reumatisme, (el muscular, l'agut, el crònic, l'articular, per focus infecciosos, etc.), pels uns, és molt eficaç els banys locals de vapor, pel lumbago, els banys de seient, el de cames i "caderes", és útil caminar molt, i després, descansar amb les cames més altes que el lloc on un s'asseu.

Com es veu, ens allargaríem molt si les anomenàvem per separat, i ho hem fet en general.

El que ajuda molt a calmar o inclús desaparèixer el dolor (si és al principi) és fer unes bones fregues d'espígol i romaní, posat amb alcohol.

INFERMETAT = ESTOMAC

PLANTES: Donzell, romaní, camamilla, menta, marialluisa, fumisterra, timó, til·la, centaurea o angelet, orenga, malví, espígol, mil·lisses, etc.

PART EMPLEADA: FULLES I FLORS.

US: Es barregen per parts iguals, una cullerada petita per tassa de tisana; de tres a quatre tasses diàries.

L'estómac és una de les parts del cos que més hem de cuidar, o del contrari ens pot produir vòmits, hemorràgies, dispèpsia, gastritis, etc. Com és natural el factor principal és l'alimentació, o inclús el menjar molt fred o molt calent, els condiments forts i picants, el menjar de pressa, una dentadura dolenta que és causa d'una mastiació insuficient i una insalivació poc eficaç.

Tots aquests factors conjuntament o, per separat, influeixen notablement en el desenrotllament de la malaltia.

UN HERBOLARI

LA COMARCA

Si volem caracteritzar d'alguna manera el mes d'agost, podem dir que és el mes de les Festes Majors. Tots hem vist les vidrires dels comerços i establiments públics plenes de programes de la Festa Major dels diferents pobles de la vora i, som uns quants també els qui n'hem seguit alguna o altra, d'aquestes festes tan populars.

Son festes molt semblants en uns i altres pobles, i si mirem els programes, velem que gairebé es fan els mateixos actes, missa, cucanyes, futbol, ball..., però:

Per què es fan les Festes Majors?, quin sentit tenen? Aquestes són dues preguntes que m'he fet, i no sé si les contaré prou bé. Em sona com si algú m'hagués dit potser, que l'arrel més llunyana de les actuals Festes Majors, la podríem trobar en les festes que segles endarrera es dedicaven a celebrar el més o menys bon resultat de les collites, aquestes festes es feien després d'arreglar el gra, és a dir, a l'estiu igual que ara. Després, sembla ésser que en mig de tot això, s'hi va barrejar la Re-

ligió, i es van anar dedicant aquestes festes al sant patró del poble en gratitud, naturalment, als bons resultats de la collita si l'any era generós i, els anys dolents, també, donant li gràcies perquè podien haver estat pitjors.

Actualment, en les nostres Festes Majors, es celebra encara la diada del sant patró del poble, almenys en teoria, perquè sembla ésser que a la pràctica és ben diferent. Crec que avui es fan les Festes Majors, per tradició, perquè sempre s'han fet, i per conservar els "bons costums", perquè sempre si bé els programes oficials comencen per la Missa Solemne o Missa cantada, veig que es canta bona cosa més a la plaça i a la taula, que és on ralment s'acostuma a fer la Festa Major.

Si és veritat això que em sona d'haver-ho sentit o llegit en algun indret, ens podem adonar que els costums i tradicions, si són de bon fer, es mantenen i perduren passis el que passi, però no sé si podríem dir el mateix de les que no són de tan bon fer.

Bé, cal que mantinguem les tradicions i les fem revivre de nou, perquè ja que no podem assolir el futur, almenys conservem el passat.

LLIENA

AGENDA — Continuació

Dia 6 — PLAÇA DEL MERCADAL

Avui s'ha realitzat la col·locació de 3 plaques amb el nom de "Plaça del Mercadal" a la que, fins fa poc, era oficialment "Plaza del Generalísimo". Com els nostres lectors han pogut llegir en diferents "SIO", ha estat l'únic canvi de nom —de carrer o plaça— que ha estat reivindicat a la nostra Vila.

Dies 6, 7, 8 i 9 — CRONICA DE LA FESTA MAJOR

Dijous — vigília — DISSORT. Aquesta tarda, quan després de sentir el Pregó de les festes, des del balcó de l'Ajuntament, havia sortit el tradicional Cercavila amb la incorporació de nous elements com han estat: la bande de trompetes i tambors de la Creu Roja, el "Cuc Gegant" —d'uns 25 metres de llargada— i els pallassos, s'ha desencadenat un temporal d'aigua de mil dimonis que ho ha engegat tot en orris. Ha continuat plovent fins prop de les 11, que s'ha pogut començar la ballada de sardanes a la plaça de l'Església, però ja deslluïdes per la inclemència del temps que ha restat molta gent.

Divendres — 1.er dia — ENJOLIT. El temps ha estat de nou el protagonista, ens ha tingut quasi tot el dia amb l'ai al cor per por de la pluja, ja que els núvols no s'han mogut de damunt nostre, mes, llevat d'un petit xafec al matí —que no ha privat de res— s'han succeït els actes populars, a l'aire lliure, amb tota normalitat: Concurs de Pintura Ràpida amb uns 25 participants, Cursa Infantil de Bicicletes amb una mitena de corredors i, a la plaça del Mercadal, sardanes al migdia i balls de tarda i nit.

Dissabte — 2.on dia — EXIT. Ha estat el celebrar, a les marges del riu Sió, aquest —en podríem dir ja— aplec amb: Missa de campanya a la Capella, jocs, cucanyes i ballada de sardanes, tot plegat molt animat. També hem tingut aquest matí, Concurs de Pintura de Murals amb 11 grups participants. I, com no, ball de tarda i "sarau" a la nit a la plaça del Mercadal i amb moltíssima concurrència.

Diumenge — 3.er dia — PRESIDENT. La nota més destacada d'avui ha estat, sens dubte, l'arribada —prop de 2/4 de 9 del vespre— del President de la Generalitat, l'Honorable Josep Tarradellas i Joan, que ha volgut honorar la nostra Festa Major amb la seva presència. D'aquests actes en trobaran detallada informació en aquest mateix SIO. La plaça de l'Església estava plena de gom a gom i el poble l'ha rebut amb entusiasme. A Ca la Vila el president ha estat saludat per la Corporació i altres autoritats lleidatanes. Des del balcó l'Alcalde li ha donat la benvinguda i després un obsequi de part de tot el poble d'Agramunt. El President, en dirigir-nos la paraula ha estat, de nou, força i reiteradament aplaudit. Posteriorment ha celebrat una reunió de treball amb el Consistori. Tot seguit la comitiva s'ha traslladat a l'Església Parroquial on li ha estat ofert un Concert —molt emotiu— per "La Coral d'Avui". La partença d'Agramunt del nostre President ha estat prop de la una de la matinada, després d'un sopar ofert per la Corporació Municipal.

A més, aquest matí d'avui, s'ha celebrat una solemne Processó en honor de la Verge del Socors, seguida d'un Ofici Solemne a l'Església Parroquial. També, la Diada de la Creu Roja. Al migdia, el 1.er Concurs Intercomarcal de Sardanes al Camp Municipal d'Esports. I els últims balls de tarda i nit al Mercadal.

La resta d'actes —d'entitats privades— d'aquestes festes han estat: CULTURALS: exposició fotogràfica de "L'Agramunt retrospectiu" i "Flors de la Comarca" a "la Caixa". ESPORTIUS: partits de futbol al camp Municipal d'esports, tennis a les pistes del Club local i tirades al plat al camp de tir "Bassa Bona". RECREATIUS: diverses representacions escèniques a Casal, sessions de ball al Kipps i sessions de cinema als Avenida 1, 2 i 4.

Dia 11 — DIADA NACIONAL DE CATALUNYA

La Diada s'ha celebrat amb molts balcons engalanats amb senyeres i, al tard, amb nombrosa assistència de convidats, l'acte d'inauguració de la plaça Onze de Setembre —nom demanat pels mateixos veïns, al poc temps d'inaugurar-se aquesta nova plaça—. A continuació s'ha llegit el Manifest que recolza l'Ajuntament, partits polítics i sindicals locals i a l'ensens altres parlaments. Finalitzant la vetllada amb una traça i coets a la plaça del Mercat i ballada de sardanes a la plaça del Mercadal.

ARQUEOLOGIA

A l'hora de tancar aquesta secció de SIO, rebem notícies —no confirmades— que un grup d'arqueòlegs està fent excavacions prop de Renant, on han trobat restes humanes molt antigues. De ser cert això, procurarem donar una àmplia informació en un proper número de SIO.

Sr. Director de «SIO»

AGRAMUNT

Estimat amic: T'agrairé que en un lloc ben destacat públics aquesta nota:

Guillem Viladot actualment no pertany a la redacció de «SIO». Per tant la seva responsabilitat envers aquesta publicació es concreta als articles que cada mes se li admeten a la darrera pàgina, amb la qual admissió se sent profundament honorat.

Atribuïnt-se-li responsabilitats subsidiàries es atemptatori d'una honorabilitat que mereix el respecte més exacte.

Ben cordialment teu.

GUILLEM VILADOT

12-IX-79

**Ajudeu SIÓ,
subscrivint-vos-hi!
Col·laboreu-hi!
Anuncieu-vos-hi!
SIO, ÉS DE TOTS!!**

Cooperativa Agropecuària de Guissona

Tels. 20, 40 i 77
GUISSONA

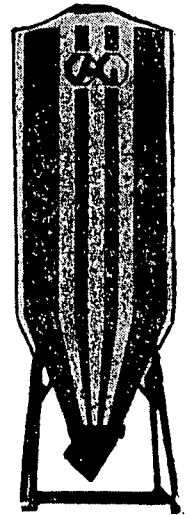
Pinsos Compostos

Escorxador general
Frigorífic

Medicaments i
Assistència Tècnica

Material per a la
Ramaderia

Secció Agrària

Una
llarga...
i dolça
tradició

Xocolata *Viladàs*

MAQUINARIA AGRICOLA

JOSEP MARTORELL

L. COMENGE

PINTOR - DECORADOR

EMPAPERATS - MOQUETES - CORTINATGES

Avda. J. Mestres, 7 - 2.º

AGRAMUNT

Telèfon 39 07 18

EL NOU CURS JA HA COMENÇAT

Les vacances d'estiu acomiadades amb la gran Festa Major s'han esmunyit altre cop més, i tots, mestres i minyons, hem retornat a les classes per emprendre aquest nou curs que hem encetat fa pocs dies amb la il·lusió i empena que sempre caracteritza l'inici i l'escomesa d'una tasca.

Avui, a l'entrada d'aquest nou curs, ¿com albirem el panorama educatiu d'enguany? Hem començat ja el curs i un dels problemes més punyents que s'han trobat les famílies és el dels llibres. No solament l'aspecte econòmic, que ocasiona algun que altre maldecap, sinó en la vessant de la llengua. En algunes matèries segurament que els llibres s'hauran pogut escollir o bé escrits en castellà o bé en català, i de segur que molts no hauran sabut ben bé el que fer i tindran algun dubte de si ho han fet bé o no. Voldria dir-los que els nens de pares de parla catalana i tots aquells que encara que siguin de pares d'altres llengües però entenen, i a voltes, parlen amb companys seus en català, no tindran cap dificultat per llegir i estudiar en català. La dificultat és per aquell que arribat d'altres indrets no coneix ni entèn la nostra llengua. Aquest dubte, si acceptem i tenim el convenciment que ve donat per l'experiència, que hom ha d'aprendre i conèixer primer la seva pròpia llengua i adquirir les coneixences bàsiques de la mateixa per tenir perfectament estructurada la seva ment i el seu llenguatge, no ha de ser de fet cap problema. La dificultat l'hem tinguda aquells que a casa ens deien que allò era una "Taula" i a l'escola se n'havia de dir una "Mesa".

La qüestió de la llengua es va normalitzant per moments. En el curs passat i en aquest l'assignatura de llengua catalana ja és un fet. Els alumnes aprenen a escriure, parlar i conèixer la seva llengua i literatura. Altres aspectes, però, no reben encara un tractament adequat a la realitat catalana. Ja apuntàvem en altres comentaris que per tenir una escola autènticament catalana ens calen uns continguts catalans. Així la geografia i la història de Catalunya, per exemple no estan tractats adequadament en els llibres de text, malgrat estar escrits en llengua catalana. Si el mestre pel seu compte no intenta omplir aquesta llacuna en els continguts, l'alumne es quedarà sense conèixer la seva terra. Avui precisament acabo de llegir al diari que en el traspàs de

competències de l'Estat a la Generalitat en matèria d'ensenyament per aquest curs que acabem d'iniciar, les dificultats es troben al voltant dels llibres de text que voldrien que fossin iguals per tot l'Estat espanyol, sense reconèixer de forma directa la realitat nacional de Catalunya, i en els serveis d'inspecció que voldrien que no depenguessin directament de la Generalitat.

Vells problemes, com poden ser entre altres el Traspàs de professors arreu de l'Estat o el funcionament democràtic dels centres amb participació de tots els afectats pares, mestres i alumnes, encara continuen. Tots ells, però, crec que són fruit d'un del sol: la dependència directa de tots els centres d'ensenyament del "Ministerio de Educación y Ciencia". Ara sembla ser, si bé enguany encara no, que tots els centres de Catalunya passaran a dependre de la Generalitat. De totes maneres, el meu optimisme és moderat, puix el redactat de l'article 15 del Títol primer de l'Estatut és un xic ambigu i de tots és conegut la força i la duresa amb què UCD s'oposà que en matèria educativa les competències fossin exclusives de la Generalitat. I aquesta ambigüitat i imprecisió ens posarà serioses dificultats a l'hora de bastir les lleis. No obstant (crec que ens en sortirem i amb el temps aconseguirem que en l'àmbit d'educació les competències siguin exclusives.

No voldria acabar sense fer referència a dues qüestions en aquest àmbit a Agramunt: la falta d'un centre escolar d'EGB i el nom del grup escolar d'EGB ja existent. Ens fa falta un nou centre escolar, ja que la població dels alumnes de Bàsica d'Agramunt i comarca augmenta cada dia i, ja fa anys, que l'edifici escolar va quedar petit per acollir tota la mainada, i així va haver d'habilitar-se l'edifici de l'Institut, el qual en aquests moments ja és del tot necessari pels estudiants de BUP i COU. Sembla que aviat, segons tots els indicis i segons es desprèn de les paraules de l'alcalde en aquesta revista, començaran les obres del nou centre. Referent al nom del grup escolar actual, felicito la iniciativa de demanar al Consistori d'Agramunt que es doni el nom que tenia quan es va inaugurar i retornar així el nom autèntic a les nostres coses.

Miquel AGUILA i BARRIL

Comiat i Benvinguda

Davant la notícia que el nostre senyor rector, durant tretze anys, cessa en el seu càrrec a vora els seus seixanta-cinc anys, per passar a sacerdot resident a la Vila i, a més, com a Arxiprest de la comarca del Sió, li desitgem un bon encert en la seva nova tasca la qual no dubtem que serà fructífera perquè, a més de la seva dedicació, aquests anys de convivència entre nosaltres de Mn. Francesc Sabaté, no poden ésser pas balders, i l'experiència adquirida en aquest llarg període, forçosament s'ha de traduir en encertades realitats.

Per altra banda, assabentats també del trasllat del nostre senyor vicari, Mn. Josep M.ª Ricart a la població de Camarasa, de la qual ha estat nomenat Rector, igualment volem per a ell un bon encert en la seva labor. Set anys de conivència al nostre poble, creiem que l'han preparat també, per assolir un càrrec tan important. Les seves múl-

tiples activitats, no sempre ben compreses, creiem que han de ser una font de noves dedicacions que, als seus encara no quaranta anys, s'endevinen plenes d'il·lusió i de constant feina.

Acabats els comiats, la benvinguda és, ara, pel qui ha d'ésser el nostre nou senyor rector, Mn. Manuel Pal.

Ens diuen de Mn. Manuel, que és una excel·lent persona, que ve amb ganes de fer una bona labor pastoral, que és amant de la nostra llengua, cultura i tradicions, i, a l'ensens, un enamorat de les belles lletres. Aquestes petites, però importants referències, unides a la joventut dels seus quaranta-sis anys, i a la seva procedència -Vicari General de Pastoral, de la Seu d'Urgell- ens omplen d'esperança i, per tant, creiem i desitgem que la seva difícil obra entre nosaltres, es vegi en tot moment, compresa, compartida i ajudada per tots els agramentins.

SIO

Pollença -- "Mallorca", 1 de setembre de 1.979

Sr. Director de "SIO":
Agramunt

En el número 185 de "SIO" es pot llegir una comunicació de les Joventuts d'"Esquerra Republicana de Catalunya" a propòsit del nom que caldria donar al grup escolar local. Certs lectors podrien treure de l'esmentat comunicat la conclusió que Macià i Companys foren els homes a qui es deuria la construcció de les Escoles. La veritat és ben diferent i perquè la veritat deu passar per damunt de tot, vull afirmar que la construcció del Grup Escolar es deu a l'home més prestigiós del republicanisme català i espanyol: *Marcehl Domingo Sanjuan*.

Marcehl Domingo, en aquell moment Ministre d'Instrucció Pública de la nostra Segona República -que no serà la darrera- i que fill del Sr. Capità de la Guàrdia Civil local, de molt jove havia passat uns anys a Agramunt, era un home que va guardar en el curs de tota la seva vida una tendresa i un amor intens per la nostra Vila.. I en el moment de rebre la delegació Agramuntina acompanyada pel Sr. Josep Brufau Soler, pare del nostre enyorat Enric, *Marcehl* -que era ell Mestre d'escola nacional- va dir que Agramunt tindria noves escoles. I les va tenir. Referent al nom, vull recordar que el de *Marcehl Domingo* fou retingut per donar-lo al nou Grup Escolar. No entraré en detalls del per què el nom escollit, el de dos amics de Domingo, noms molt Honorables, fou el de *Companys i Macià*. Això seria entrar en allò que es defineix com a política de campana.

He volgut només recordar que les nostres escoles es deuen, endemés de l'acció de l'Ajuntament, i de les gestions del Sr. Josep Brufau Soler, a la bona voluntat i al sentiment agramuntí de *Marcehl Domingo Sanjuan*, el nostre "*Marcelino*" d'anys enrera. Dels anys 1.900.

Gabriel SANS I XANDRE

Sr. Director de "SIO":

No voldria intervenir en la polèmica Coral d'Avui - Casal Agramuntí, que ja vaig veure conflictiva en publicar-se el manifest de la Coral al n.º 185 de "SIO", del passat mes de juliol. Efectivament, la rèplica ha estat dura, per part del Casal, en aquest escrit que ha repartit als socis junt amb el seu programa d'actes per la Festa Major, però, com diuen els castellans "donde las dan las toman".

Naturalment, tinc el meu criteri format sobre aquesta problemàtica i, donat el meu tarannà, potser no seria plenament satisfactori per a ningú. Mes, com he dit abans, no és aquesta la intenció del meu escrit.

En canvi, si que vull deixar ben patent el meu desacord total en el que fa referent a un punt de l'escrit del Casal. Em refereixo concretament on es diu -i copio textualment- "Ens adonem de la dissort en què cau part de la joventut de la nostra vila en confiar en una persona anomenada Ramon Casals i Muntada, que potser sembla desconèixer el concepte de sinceritat que entranya la Pedagogia...". D'entrada, ja no entenc massa que tots "els tiros" vagin dirigits sols a una persona quan l'escrit anava signat per tota la Coral, però, aquest atac personal i dur a la sinceritat i a la dedicació pedagògica -que no vull creure fruit d'una mala fe- d'en Ramon Casals a la joventut, ja és massa excessiu. No dubto que en Ramon té defectes -tots en tenim-, però atacar-lo per aquest cantó és desconèixer plenament la seva trajectòria PEDAGÒGICA, la seva dedicació, durant anys, i de forma completament desinteressada i eficaç a la quitxalla i jovent que ha volgut atansar-se a la Coral.

Sols em resta donar el meu testimoni com a pare -i penso que molts d'altres poden dir el mateix- del beneficiós que ha estat per a la formació del meu fill, el pas, com a cantaire, per la Coral Bon Cant i la Coral d'Avui.

Res més i gràcies per publicar-ho.

Jaume COTS I SOLÉ

Agramunt, 1 de setembre de 1.979

Senyor Director:

Havent llegit el manifest que la "Coral d'Avui", juntament amb la infantil "Bon Cant" que aparegué a les planes de "SIO" el propassat mes de juliol i, per altra banda havent llegit, també, el dia 31 d'agost la circular que l'Entitat Casal Agramuntí va distribuir als seus associats i, a més a més, havent escoltat a ambdues parts, crec que ha estat un acte d'inconciència l'haver fet aquesta circular assabentant el soci del punt de vista, molt particular, de la Junta (no senyera) i un vocal.

Abans de començar i primer que res, vull fer constar que no sóc soci d'aquesta Entitat (i que no tinc gairebé res en contra d'ella), com tampoc no sóc membre de la Coral.

Segueix

CARTA OBERTA a En Ramon Casals, director de la CORAL D'AVUI i de la Coral BON CANT

Benvolgut amic Ramon:

Des d'aquestes ratlles vull felicitar-te per la teva labor tan humana, esplèndida i eficaç que has portat a terme pels altres.

Sé que el fet d'estar al costat de la "Coral" durant tretze anys t'ha suposat una colla de sacrificis que mai els agramuntins no et podrem pagar. Has mantingut dos, tres, quatre i més cops cada setmana, reunions amb la mainada i amb el nostre jovent, ensenyant-los a cantar i, sobretot, a comportar-se i a estimar. Gràcies Ramon, per les hores perdudes, pels maldecaps que això t'ha suposat i pels caps de setmana retallats que ha hagut de viure tant de temps i amb tant desinterès.

Com veus, et felicito, però no només això. També, alhora, et demano com a agramuntí i com a regidor de cultura de l'Ajuntament que continuïs amb la teva tasca exemplar; que continuïs fent feina ben feta com la que has estat fent fins ara. Car puc assegurar a tothom —perquè sóc professor i sé el que és la pedagogia, i perquè a més he estat alumne teu— que la joventut d'Agramunt ha après i pot aprendre encara molt al teu costat, ja que, per sort nostra, la teva formació i la teva capacitat pedagògica fan de tu una persona ideal i imprescindible en el cant i en l'educació dels nostres nens i joves.

Ramon, no em vull allargar, tan sols repetiré el que he dit més amunt, continua com has fet fins ara! Agramunt necessita "la coral"; Agramunt et necessita a tu!

Afectuosament,

JOAN, regidor de Cultura

Essent així lamento sincerament que la Junta del Casal i el vocal Emili Torrens no hagin sabut veure, o no hagin volgut veure, que el manifest de la Coral era signat per la Coral, no pel Sr. Ramon Casals, tal i com sembla que heu entès, pel que es llegeix a la vostra carta. En aquesta només sabeu tirar-li dards verinosos, tament com si el volguéssiu fer servir de "cap de turc". Per què heu anat contra l'home? ¿Es que us fa nosa? ¿Es què potser hi havia por d'anar en contra de la Coral sencera? I això tenint ben present que aquest manifest de la Coral no el va fer, ni el va dictar, en Ramon. Suposo que el va signar a l'igual que els altres membres de la mateixa.

Seguint l'ordre d'aquesta carta i deixant de costat això de les "mentides", cosa que no em crec, i deixant-hi també l'aspecte del "lloguer", que en aquest punt la Coral reconeix i afirma que no existeix tal "lloguer", passem a l'assumpte de la clau. En una sala del Casal hi assajaven les dues Corals QUE AFORTUNADAMENT TENIM A AGRAMUNT; la infantil, que pel sol fet de ser mainada els seus components és de tenir més en consideració, en el referent a la seva integritat física i moral, penso que no ha d'esperar-se al carrer, davant de la porta lateral de la sala-teatre, amb el perill que suposa el trànsit de vehicles per aquell indret. Però, molt menys, ha de romandre dins de la sala-cafè, amb fum, cartes i algun que altre renec. Perquè si en aquesta sala de la Societat Cultural sentissin un renec, cosa res d'estranya, i el diguessin davant d'en Casals, em consta, que ell seria el primer en lamentar-ho. Com també és un de tants dels que lamentem l'aspecte deplorable d'aquesta sala-cafè on la nostra quitxalla, hi té la possibilitat d'aprendre aquests jocs de cartes que, per dir-ho clar i català, han estat la ruïna de més d'una casa més gran que el Casal. Si és així com es fa cultura..., endavant!!, que anirem endarrera.

En alguna ocasió he vist l'actitud pedagògica d'en Ramon Casals, i puc dir que és molt superior a la practicada per moltes d'altres persones. Sap imposar l'educació necessària perquè la mainada -tan difícil- i adolescents i jovent tinguin cura en els actes que fan. Una prova d'això, entre altres, n'és l'excellent i admirable "Grup de Flautes de la Coral d'Avui". En fer alguna concentració, excursió, etc. té el zel, el mirament, que en abandonar el lloc que han ocupat queda igual o més net que abans d'arribar-hi. Que jo sàpiga, no els ensenya res de dolent, a no ser que algú consideri el cant coral com un acte contravenent.

I és per això i per moltes més actituds exemplars, i pel que hem vist, que de cap de les maneres es pot considerar una dissort, una desgràcia, el confiar en aquesta persona la protecció i emparament dels nostres infants i juvenalla. Jo, si més no, encara que crec que no sóc sol, deixant-ne quatre, sis o bé deu, que de tot hi ha a la vinya del Senyor, per no dir en un altre lloc, m'estimo més que la nostra canalla estigui amb en Ramon Casals que no pas dins de la sala-cafè.

I per acabar, i amb tots els defectes que pugui tenir, ¿no heu vist mai, encara que només sigui una engruna, la tasca realitzada per aquesta noi, vingut de fora, pel poble d'Agramunt? I les hores i hores dedicant-se i oferint-se als altres? I no ha cobrat per aquest servei ni cinc cèntims!!

Com dieu en la vostra carta, el rectificar és de savis, i en Ramon Casals vol fer, fa i té cultura; i com ell, la CORAL arreu.

I. MARSA

Sr. Director de "SIO":

Havent llegit l'escrit signat per la junta de la Societat Casal Agramuntí, la Coral d'Avui creu oportú i necessari fer palès el seu total desacord amb l'esmentat escrit.

No creiem ètic fer qüestió personal d'un afer que pertany a la Coral d'Avui. Considerem greus les paraules de descrèdit que s'adrecen al nostre director Ramon Casals, paraules que no aclareixen gens la veritat dels fets, sinó que pretenen desprestigiar la persona que és capdavantera de la Coral d'Avui.

Per a prestigiar el nostre director, esmentem breument la trajectòria d'aquests anys:

Fa deu anys que tots els components de la Coral sota la direcció d'en Ramon Casals treballem conjuntament per enlairar la cultura del nostre poble per mitjà de la música i el cant.

Actualment a més a més de la Coral d'Avui, hi ha dos grups de cantaires dins la Coral Bon Cant i tres grups de flautistes. Els qui hi hem participat podem donar fe del treball enriquidor que s'hi ha fet, de les repercussions que han tingut tant per la vida d'Agramunt, com pels diferents indrets de les comarques lleidatanes.

Acceptarem sempre les crítiques objectives, però mai les que pretenen destruir sense fonament.

Només ens resta dir que nosaltres continuarem la nostra tasca. Encoratgem a en Ramon Casals i confiem que tots els agramuntins hi donareu també el vostre suport.

LA CORAL D'AVUI

Cases col·laboradores dels diferents Concursos de la Festa Major 1979

Societat de Caçadors

Garatge Secanell

Cambra Agrària

Ceràmiques Pintó

El Mundo Deportivo

Llibreria Jaume Brils

Llibreria Gaspar Vicens

Caixa de Pensions

Bar Tres Hermanos

Ros - Roca, S. A.

EMIRO

Rellotgeria Pla

Rellotgeria Llagunes

Pretensats Cuñat

Estació Servei - Kipps

Josep Recasens

Casal Agramuntí

Bar Frankfurt

Ferreteria Escolà

Banc dels Pirineus

El Rebost

Torrans Roig

Caixa Monte de Piedad de Lleida

Grup Consist

Assegurances Gardel

Maquinària Agrícola Martorell

El C. F. AGRAMUNT davant la Temporada

A la botigueta del carrer de la Sabateria, avui ocupada pel senyor Salguero, uns dies de la tardor de l'any 1938 s'hi podia llegir un rètol amb la següent inscripció: "Aeròdromo — Oficinas". Es que a la nostra vila, posats a tenir de tot, també vam disposar d'un Camp d'Aviació durant una temporada; unes pistes que no tingueren altra utilitat que facilitar l'aterratge d'emergència d'un aparell nacional al gener del 1939, quan ja el front de batalla s'havia allunyat de nosaltres.

L'esmentat Camp d'Aviació ocupava tot el pla dels Salats, des del Canal fins prop de Les Puellas, amb una llargària de més de dos quilòmetres. Les obres començaren el dia 1 de setembre del 1938; la vigília un pregó convocava a la Plaça, l'endemà al matí, tots els homes des dels 14 als 16 anys; només foren exceptuats de la crida els qui treballaven als forns de pa i a la màquina de batre. Aquesta mobilització general va durar uns quinze dies, després solament es quedaren a treballar-hi els qui no tenien cap altra ocupació, la majoria d'ells refugiats.

En poques setmanes els Salats van canviar la fesomia, s'esborraren camins i desaparegueren sèquies i rastells. Fou una obra totalment manual i només s'utilitzaren alguns barells de mules amb traçelles per rebaixar els pocs indrets on aquesta labor fou necessària. Les imponents nedres picades dels rastells foren transportades en camions a uns indrets de les vores on no fessin nosa.

En aquella època unes disset quintes —de la 41 a la 25— eren a la guerra, o sigui que només hi havia disponibles els nolets de 14 a 17 anys i els homes dels volts de la quarantena tirant cap amunt; però així i tot es va arrencar bastanta gent. Pagaven deu pessetes de jornal amb uns bitllets nous que encara feien olor de tinta i quan venia a tomb repartien ració de tabac. Sense cap coacció tothom treballava per les canes que en tenia i ja sabem que en aquesta mena de feines les canes més aviat són escasses; però s'anava rascant. El jovent s'emparava als camions sempre que podia i els menestrals de mans fines buscaven les vores del Canal, on a la tarda els arbres feien una ombra molt allargada.

Ignorem per quins motius l'Alt Comandament de l'Exèrcit Popular va determinar la construcció d'un aeròdrom prop de la nostra vila, és de creure que les seves raons devien tenir; però el resultat fou un treball completament perdut, com he dit al començament. Les pistes eren totalment de terra, no va haver-hi temps per pavimentar-les i tal vegada tampoc no en tenien intenció. Només van gastar ciment per bastir unes edificacions que servien d'oficina i magatzem, i en la construcció d'uns senzills refugis en alguns indrets de la pedifèria del Camp.

Com és perfectament lògic ningú no va protestar de l'obra; però als propietaris de les finques afectades els va proporcionar un bon enrenou, perquè una vegada acabada la guerra, es van haver de tornar a senyalar trencades i camins, i obrir les sèquies més indispensables.

Lluís PONS i SERRA

El nostre equip es disposa a afrontar la nova temporada amb il·lusió i l'esperança d'aconseguir un lloc meritori cara la classificació final. Per aquest motiu la Junta directiva, ha buscat afanosament nous fitxatges que puguin cobrir, almenys, amb algunes garanties, els llocs que "a priori" semblen més fluixos i així iniciar el Campionat amb més moral que mai. Les noves adquisicions que s'incorporen a l'equip i que el reforçaran són: López (Belàfia); Guitar (Ponts); Víctor (Torres de Segre); Julio, Serés i Martí, aquests ja coneguts de la nostra afició i darrerament Egea (Tàrraga). Es sumen als nous fitxatges, els jugadors de la temporada passada: París, Vilaseca, Ramírez, Cazalla, Caballé, Soldevila, Pintó, Herminio i Pampalona, completant-se la plantilla amb jugadors que pugnen del juvenil com són: Ortiz, Farré i Martínez. De la direcció tècnica i responsable absolut, n'és el senyor Claudi i com a responsable dels juvenils tenim el senyor Nadal.

En quant al capítol econòmic, la nova Junta exposà a l'Assemblea General de Socis que després d'analitzar pros i contres efectuant un estudi complet, hi ha un pressupost total de ptes. 2.436.750 el qual fou aprovat. Per altra banda s'aprovaren les quotes de socis en la següent escala:

Una primera de 5.000 ptes. mitjançant la qual tenen entrada, muller i fills menors de 15 anys a les dues competicions.

Una segona quota de 3.800 ptes. en la qual té entrada una sola persona a les dues competicions (juvenils i grans) i finalment una tercera de 1.500 ptes per a jubilats, i que té el mateixos drets que la primera quota.

Amb relació als partits de pretemporada la presentació del nostre equip, no fou suficient convincent, encara que hem de dir que faltaren alguns dels nous jugadors. En el primer partit jugat a Belcaine d'Urgell, perdien per un contundent 5 a 2. Malgrat tot, en les altres confrontacions que s'han anat succeint el nostre equip ha assolit una victòria sobre un combinat de U.S. Lleida al camp del Butsenit de Montgai, pel resultat de 2 a 1; després s'ha aconseguit un empat a 1 amb U.D. Tàrraga al nostre camp i darrerament un contundent 5 a 0 sobre C.F. Montgai.

Desitgem, doncs, tota mena d'èxits davant la propera temporada que ja tenim a sobre, procurant deixar ben alt el pavelló esportiu de la nostra Vila. També una vegada més esperem que socis i aficionats sabran mostrar el suport que al llarg del Campionat el nostre equip ha de necessitar i que solament d'aquesta manera la moral serà més forta i es podrà aconseguir els fruits que tothom espera.

Jaume CUÑAT i MATA

Gramàtica a la vora del riu

A la vora del riu, dos matrimonis amics, l'un de Barcelona i l'altre de les nostres comarques, en dinar es posaren a parlar, dient els barcelonins, que ells parlaven el català més correctament que els de Lleida, els altres, més aviat van prendre una actitud passiva.

Acabat de dinar, la senyora de Barcelona, dirigint-se a la seva filla que se'n volia anar al riu, li va dir:

— Nena, ara, en vez d'anar al riu, tens que fer la siesta a la sombra d'aquest arbre i després podràs anar a per ranes. A veure si n'agafaràs!

La profusió d'incorreccions i barbarismes dits en una sola frase, malauradament, ens demostra que tant a Barcelona com aquí, com arreu de la nostra terra, necessitem urgentment i com a mínim l'escola en català per als infants i, molts curssets de llengua per als adults.

P. MORA

QUINTA COLUMNA

«GAMBERRISME»

En el "Síó" del mes de juliol, un convilatà nostre es lamentava de la falta de respecte que un grup de joves —no era mainada— ostentava envers el pròxim. En el cas que ens contava era això: Falta de respecte, en el que avui ens ocupa, a més a més, d'aquesta manca de respecte, hi ha quelcom de "gamberrisme", en el sentit més ampli que aquestes dues paraules puguin tenir.

El dia 15 d'agost, prop de les dotze del migdia, en passar pel carrer Aspi, veig que un senyor surt enfurismat de casa seva, portant un bastó a les mans. Què passava? —Senzillament, hi havia un grup de 7 o 9 nois, entrè 13 i 15 anys d'edat, que amb petards posaven en perill la integritat física d'uns nens que tranquil·lament jugaven al carrer. Aquest Sr. del bastó els va empaitar, sense arribar-los a tocar, i els nois van fugir cap a d'altres indrets. Uns minuts més tard, passant pel carrer A. Ros, vaig sentir novament el soroll dels explosius. Es de suposar que eren els mateixos autors. I prop d'una hora després, en passar per la plaça de l'Església, veig que un d'aquests nois deixa anar un coet (palla borratxa), que passant a pocs centímetres del cap de tres visitants, explotava a poca distància d'ells. L'esglai que els va produir no és per a descriure'l. L'home no tenia prou mans per a servir el gos que portava lligat amb una corretja; les dones, encara amb l'ensurt al cor. I els tres nois que havien engegat el coet, rient-se'n. Dos d'ells eren veïns d'Agramunt, l'altre no sé d'on era, sí que estava ficat dins d'un automòbil amb matrícula de Barcelona; ara, encara veig la reprimenda d'alguns dels vianants que per allí passàvem. El que no vaig veure enlloc, va ser cap municipal. Potser no en tenim!!

Tot això que aquí queda explicat en cinc minuts, va ocórrer en un espai de temps d'una hora i mitja. Jo, els vaig veure dues vegades —sentir-los, tres—. Ens fa falta un guàrdia municipal!!

Un guàrdia que posi multes adequades al fet que les origina. Però no sóc partidari, de bon principi, que aquestes multes les paguin els pares. Seria bo, al meu entendre, que l'Ajuntament, no l'alcalde, sinó tots els 11 regidors que el formen, es preocupessin de buscar, ja des d'ara, feines per aquests "gamberrets", i que en fer-les paguessin el deute que la seva falta ocasiona al veïnat. I si de cas la seva falta ocasionés danys, aleshores seria el moment de demanar als pares la retribució econòmica, i d'acord amb el mal fet.

I ara, encara em pregunto si aquest fet mencionat no el va veure algun municipal, conseller o altra persona vinculada amb la seguretat dels agramuntins.

Voldrieu un fill model?

Tothom s'adona immediatament quan s'ensopega amb un nen model: No s'embruten gens; es renten diverses vegades cada dia, i no espatllen mai la roba. Si per desgràcia s'embruten una mica tindran cura a recuperar la netedat, inclús, se n'anirà a canviar la roba si convé.

Mentre els altres nens s'avorreixen entre les persones grans i no fan més que molestar amb sortides totxes, dona gust veure les respostes intel·ligents i oportunes dels nens model. A mesura que va passant el temps mostren interès per les joguines cares i complicades, divertint-se molt temps amb ells sense trencar-les; no juguen mai amb fang com els altres; es comporten perfectament, i no comprometen mai davant de l'altra gent. A l'escola treuen bones notes o almenys són alabats per la seva conducta exemplar.

Es gairebé segur que solament podrà ser un nen model un fill únic, perquè si hi ha germans sempre s'agafen mals modals infantils, a més, el fet de ser més colla impedeix als pares dedicar el temps que requereix un nen model.

El nen només sabrà quin ha de ser el seu procedir establert si té sempre els pares al seu voltant per evitar que imiti les improprietats dels altres. Els parvularis, per tant, no serveixen perquè solament hi aprenen entremaliadures i impertinències.

Però caldria preguntar si aquests nens són feliços, perquè en realitat no han tingut una verdadera infància, ja que es veuen obligats a ser grans massa aviat.

Moltes vegades no tenen ni una noció de l'espontània alegria de la infància, rica en fantasia i pobra en luxes, ja que no acostumen a jugar amb els nens de la seva edat. Per tant, tenen la pitjor preparació per a la vida, donat que perden el contacte viu amb els altres nens i difícilment podran recuperar-lo.

No serà estrany que fracassin també davant dels seus pares quan s'adonin que l'època de l'adoració cega ja ha passat.

Els pares haurien de procurar que tinguessin una verdadera infància i evitar tot el que els pugui convertir en "monades". Els pares que opinen que els nens no haurien de tenir contactes amb els altres, realment no s'interessen tant pel bé del seu fill com pel seu propi.

En resum: Cal alegrar-se si els fills estan sans i bons, si a vegades són etremaliats o una mica bruts, perquè heu de pensar que els nens són nens, i no adults en miniatura.

J. LLUCH

A Josep Tarradellas

Per Catalunya sempre més sereu
L'home Honorable, Josep Tarradellas.
De nou uniu les trencades anelles
i l'antic poble fermament refeu.

Aquest seria vostre bell destí:
Arbre nostrat, sofrir dies i dies
llunyanes boires i malenconies
i esperar el jorn de dir: Ja sóc aquí!

I revifar l'esclat de les senyeres
i tenir fe i vetllar perquè el prodigi
sigui averany de noves primaveres.

Heu conjurat tota ombra de litigi;
i amb seny, treball i enèrgica virtut
ens heu guanyat la Pau i l'Estatut.

M. P. C.

Xocolata

Jolonch

AGRAMUNT

ROS ROCA S.A.

LA INDÚSTRIA
DEL REMOLC

Exclusivitats * Draperia Anglesa i Francesa
Camises - Corbates - Articles Home

Sastreria Univers

Tailleur Sastre

Roda. Carlemany, 79 - Tel. 21286 LES ESCALDES
Valls d'Andorra

Llenya i Carbó

**F. Santamaria
i Fills**

Santa Esperança
Telèfon 390387

Restaurant
Cafeteria
Discoteca
Sala de Festes
Piscines
Pista d'Estiu
Video-Set

Estacions de
Servei a:

Agramunt
Cubells
Montgai
Mont-roig

**Establiments
E. S. A.**

Tels. 390802
390202 - 390142
AGRAMUNT

Catalunya: Espill del seu passat

Setembre de 1.932

"Penseu que aquest Estatut que reclamàvem ens dóna facultats per a la creació del nostre govern autònom i que aquestes facultats podran ser ampliadés legalment a mesura que ho exigeixin les nostres necessitats. Ja heu vist les lluites que ha provocat, les dificultats que hem hagut de vèncer, sense que en mi no hagi defallit mai la meua fe ni en vosaltres ni en els alts destins de Catalunya".

(Alocució radiada d'en Macià, l'endemà de l'aprovació de l'Estatut, a tots els catalans. Text compilat en "DOCUMENTS". — La Gaia Ciència-E, 62, n.º 3).

El passat mes de juny, en aquesta mateixa columna, vaig intentar remarcar les dificultats històriques que varen acompanyar l'Estatut de 1.932, escollint, com a punt de referència, l'aprovació del seu primer article. Ara, en aquest mes de setembre, m'ha semblat que podria arrodonir-se el tema dedicant unes ratlles a la dimensió político-popular del reconeixement constitucional de l'autonomia del nostre país.

La discussió de l'Estatut de 1.932 al Ple de les Corts de Madrid fou llarga —del dia 10 de juny al dia 9 de setembre amb 38 sessions parlamentàries—, a vegades acalorada, formalment dura, amb elevats percentatges d'abstencionisme però, en el fons, amb una positiva intel·ligència entre les forces polítiques de la coalició governamental i la minoria parlamentària catalana. En aquest context, el dia 9 de setembre de 1.932, les Corts espanyoles aprovaren el primer Estatut de Catalunya per 314 vots a favor (69'1%), 24 vots en contra (5'4%) i 116 abstencions (25'5%). Recordant aquella assemblea històrica, Amadeu Hurtado escriu el següent: "...Feta la votació, Lluís Companys va pronunciar unes paraules molt sentides en nom de tots —de la minoria catalana al Parlament— i la Cambra en pes va prorompre en una ovació adreçada als diputats catalans, a la qual corresponguérem tots nosaltres aixecant-nos en bloc a saludar els qui acabaven de consagrar amb el seu vot el nou Codi de les llibertats de Catalunya" (1). Sens dubte s'havia lograt una fita política important per al Principat i era hora d'aconseguir-ne el màxim ressó públic i sobretot popular; calia un mecanisme de força per poder viabilitzar i consolidar el text estatutari.

Fou l'hora del triomf. Els parlamentaris catalans foren rebuts a Barcelona "amb delirants de simpatia al Palau de la Generalitat com una fervorosa continuació de les ovacions recollides durant els viatges des que havien entrat a Catalunya" (2). Uns dies més tard —el 15 de setembre—, a Sant Sebastià, el president de la República, volgué significar l'acompliment d'un compromís històric —el Pacte de Sant Sebastià, agost de 1.930— amb la firma de la promulgació de l'Estatut de Catalunya. Discursos, ovacions, aclamacions populars a la representació parlamentària catalana; hissada de la bandera de Catalunya al costat de la Basca al balcó de la Diputació, etcètera, etc. Deu dies més tard —25 de setembre— el cap del Consell de Ministres, Azaña, juntament amb part del govern i un grup de diputats foren rebuts apoteòsicament a Barcelona, on lliuraren simbòlicament l'Estatut al president de la Generalitat i a tot el poble de Catalunya.

El mes de setembre de 1.932 fou, doncs, una gran festa política per a Catalunya però, malgrat tot, el caminar autònom no esdevingué suau, ni progressiu, ni amb massa garanties de subsistència. Aquesta realitat històrica ens hauria de fer pensar en la solidesa dels triomfalismes polítics si no resten complementats d'un pragmatisme coherent i seriós en què el treball, l'esforç i el compromís esdevinguin l'eina que doni solidesa a qualsevol projecte comunitari.

Aquestes reflexions podrien ésser profitoses en aquest setembre de 1.979.

Joan NOVELL

1. HURTADO, Amadeu.— Quaranta anys d'advocat. Història del meu temps 1.931-1.936.— E. Ariel.— Barcelona, 1.968, pàg. 145
2. O. Cit., pàg. 146.

MOVIMENT DEMOGRAFIC

MES D'AGOST

NAIXEMENTS:

Xavier Guixé i Solé, dia 24

MATRIMONIS

Guillem Puig Padullés i
Emilia Sellart Isant, dia 4

DEFUNCIONS:

Dolors Manaut i Vidal, dia 3
Montserrat Alsina Coma, dia 7
Teresa Tarré Font, dia 9
Francesc Grau Pijuan, dia 10
Francesc Suria Llordés, dia 14
Francesc Cifuentes Alonso, dia 31

PLUJA CAIGUDA DURANT EL MES D'AGOST

Dia 15	7.3	litres m.²
- 27	0.3	"
- 31	0.2	"
Total	7.8	litres m.²

L'Observador: DEUDAT PONT

Pregueu a Déu per l'ànima de

*Carme Gil
i Camps*

que morí cristianament
el dia 20 de Setembre de 1979,
a l'edat de 55 anys.
confortada amb els Auxills Espirituals

A. C. S.

Els seus apenats: Espòs, Cosme Rubinat i Tarragona; fills, Montserrat, Josep i Jordi; fills polítics, Francesc Graus i Paquita Figuera; mare, néts, germans, cunyats, nebots, cosins i família tota, us demanen una oració per la seva ànima.

AGRAMUNT, setembre de 1979

L'Ajuntament Informa

FESTES

Quan aquesta secció pugui ser llegida pels lectors, ja s'haurà celebrat la Festa Major i tots podrem saber-ne del seu resultat en el que afecta als actes preparats pel Consell de Festes que, en el moment d'escriure aquestes ratlles, està treballant al màxim a preparar els darrers detalls dels diferents actes que ha programat. Creiem un deure agrair des d'aquí a tots els seus components i les entitats que representen, la seva tasca per a començar a fer una Festa Major més popular. Igualment el Consistori agraeix la col·laboració dels comerços, indústries i particulars que han aportat la seva ajuda per a millor lluïment de la Festa. També fa extensiu l'agraïment als professionals de la Vila que han respost puntualment als diversos encàrrecs que se'ls encomanà.

OBRES

Per fi, després de tants anys, l'arranjament de la carretera d'Almenara serà un fet. Ja han estat atorgades les obres a un empresari amb el qual l'Ajuntament es posà en contacte, i manifestà que aquesta tardor començarien els treballs preparatius i passat l'hivern els d'enquitranament.

Seguint en obres, assenyalarem que està en estudi l'arranjament de diversos carrers de la Vila. Els primers, aprofitant l'estada en la nostra població de la maquinària adequada, podien ser els de l'Avinguda de Catalunya —del Pou a la Gasolinera—, Avinguda Agustí Ros, part del camí de les Planes i de la Ronda dels Comtes d'Urgell. Així mateix amb la col·laboració dels veïns, es farien les voravies. S'espera una ràpida entesa amb els afectats, per tal d'evitar les contribucions especials i poder acabar el màxim d'execució de les obres.

Per a la nova construcció de 20 nínxols al cementiri es presenta una sola proposta, amb un import de 12.000 ptes. per unitat.

SERVEIS

El dia 1 de setembre començà les seves funcions com a cap de colla o encarregat el Sr Miquel Cabrol que serà responsable directe del personal que realitza els diferents serveis no administratius.

Ha continuat l'arranjament del Passeig del Sió malgrat l'impediment i les enrabiades produïdes pels desaprensus de sempre que disfruten malmetent el parc i altres instal·lacions. Alguns ja han estat identificats i sancionats, malgrat la poca col·laboració d'alguns veïns que no volen denunciar els infractors que han estat vistos i reconeguts. De les instal·lacions afectades la més greu

monetàriament parlant, és la de les faroles. Cada globus val actualment unes 8.000 ptes. A la vista de la prohibitiva quantitat necessària per reparar tots els que falten, s'ha adoptat un altre sistema que si no és tan vistós, almenys, és més resistent i més barat. També a la Plaça del Pou s'hi han instal·lat 6 bancs més, ja que, en el bon temps, els que hi havia ja eren insuficients per les nombroses persones que fan a la Plaça llargues estones d'estada.

S'està gestionant amb la companyia elèctrica FECSA la retirada de nombrosos pels de les línies que dificulten la circulació.

Seguint en el capítol d'enllumenament públic, s'han instal·lat faroles en les noves construccions del carrer del McÍ Vell. També es farà en algun altre carrer, aprofitant les faroles velles de l'antiga instal·lació de l'Avinguda M. Jolonch que seran retirades, arranjades i pintades.

Seguint en el mateix capítol, però en una altra vessant, s'ha encomanat a un tècnic la realització del projecte d'instal·lació elèctrica de l'Institut. La falta d'aquest requisit fa que la delegació d'Indústria no doni el permís per fer la connexió amb la xarxa distribuïdora, el que motiva que les despeses de la llum, connectada en una indústria veïna, corrin a càrrec del municipi.

CULTURA

Ja és acabada l'obra d'arranjament dels Serveis de les Escoles Nacionals. L'obra fou adjudicada a l'única proposta presentada en la subhasta pública entre tots els constructors de la Vila. L'import és de 496.830 pes. Aquesta és la primera de les obres a realitzar en dit edifici, que presenta un estat llastimós a l'interior. A mesura que les disponibilitats econòmiques ho permetin, per mitjà de subvencions o cabals autòctons, s'aniran fent els treballs necessaris fins aconseguir les condicions adequades en un centre d'ensenyament.

En reunió mantinguda amb els directors de les Escoles i de l'Institut, s'estudià el problema de la manca de capacitat dels dos edificis per acollir a tot l'alumnat d'Agramunt i comarca. Les previsions inicials que pel gener de l'any 1980 entrarien en funcionament les noves Escoles han fallat i actualment s'està fent gestions prop de la Delegació de Lleida per tal d'aconseguir que pel curs 1980-1981 poguessin estar ja construïdes perquè, si per aquest curs que entrem es farà el necessari per acollir tothom, les previsions d'augment d'alumnes indiquen que pel proper, això ja no serà possible. També s'està gestionant algun tipus de col·laboració o subvenció per a les despeses que ocasiona el manteniment del Grup Escolar al que acudeixen alumnes de moltes poblacions i paga, únicament, la Vila d'Agramunt.

HISENDA

Es convocà concurs subhasa per a l'adjudicació del bar del Camp Municipal d'Esports. Hi acudí únicament un particular, el Sr. Marín al que li fou automàticament concedida. Les condicions a les que es comprometé són les següents: no pagarà cap quantitat en metàl·lic com arrendament, però tindrà cura de les instal·lacions esportives, tallar l'herba, cuidar dels vestidors, arranjar desperfectes, tot amb eines que se li facilitin.

Recordem a tots els qui encara no hagin fet efectiu l'import dels arbitris municipals i l'impost sobre circulació, tinguin cura de fer-ho el més aviat possible, en evitació de recàrrecs i en últim terme de la via executiva que encara que la burocràcia administrativa, malauradament és lenta, arribarà a tots els morosos.

I per acabar, voldríem alentar tothom que fes acte de presència als Plens Municipals, així com a fer les suggerències que creguin oportunes o recabar totes les informacions que creguin convenients.

Acords de la Comissió Municipal Permanent - Sessions agost 1979

LLICENCIES D'OBRES:

- Sr. Joan Escolà Pla, obres interiors vivenda, A. Guimerà, 3.
Sr. Artur Forns Gasol, modificació cuina vivenda, Aspi, 29.
Sr. Teodor Melero Gasqued, construcció tanca casa, Av. Clos.
Sr. Josep Alcalà Llop, obres interiors vivenda, Urbanització Verge dels Socors.
Sra. Anna Solé Ginestà, arrebossat i pintat façana vivenda, Sabateria.
Sr. Miquel Ramon Boix, construcció vivenda, paratge La Capella, composta de planta baixa, i vivenda unifamiliar.
Sr. Miquel Berenguera Puigarnau, obres interiors, Vilavella, 10.
Sr. Lluís Bertran Torres, obres interiors vivenda, Ctra. Artesa.
Sr. Pere Riera Montaña, obres interiors, Trav. Aspi.
Sr. Joan Escolà Pla, obres interiors vivenda, Aspi, 33.
Sr. Josep M.ª Torres Sabé, obres interiors vivenda, Sió.
Sr. Josep Solà Garcia, obres interiors vivenda, Castillo, 23.
Sr. Jaume Vidal Ricart, permís definitiu vivenda. Urbanització Verge del Socors.
Sr. Antoni Farré Areny, ampliació porta del corral, Ntro. Sra. de Socors.
Sr. Josep Martí Bonastre, construcció piscina. Urbanització Verge del Socors.
Sr. Pere Valls Camarasa, obres ampliació vivenda part de darrera, Castell.
Sr. Pere Ramon Bertran Cortés, obres interiors vivenda, Sió.
Sr. Jaume Bertran Puigpinós, ampliació vivenda, Estudis Vells.

PRESES D'AIGUA POTABLE:

Sr. Josep M.ª Penella Fitó i esposa, vivenda, Sta. Esperança,

LLICENCIES DE GUAL PERMANENT:

Sr. Ramon Espinal Babecerán, vivenda, Carrer Institut.
Sr. Ricard Ros Solé, vivenda, Av. Jaume Mestres, 11.

ALTRES LLICENCIES:

Sr. Ramon Llovet Esteve, desembussar claveguera, Est. Vells.
Club de Futbol Agramunt, construcció de dues fosses per a preparar i jugad. supl.
Sra. Carme Vicens Solé, obertura tenda roba infantil, Av. J. Mestres.
Sr. Esteve Llagunes Serra, trasllat indústria des del carrer Sió, 21 al núm. 6 del mateix carrer.

FACTURES APROVADES:

Jeroni Valls Segura	7.142,—
Impremta Pera d'Agramunt	1.277,—
Cia. Telefònica nacional d'Espanya	4.420,—
Domènec Ros Torrents	4.600,—
A. Eugeni, reporter gràfic	2.700,—
Pirotècnia Igual	26.600,—
Ind. Auxiliars Servei Abastiments	42.880,—
Tallers Janozzo de Tàrraga	2.839,—
A Arpalsa	1.540,—
Nòmina del Personal	448.481,—
Assegurances Socials Personal Contractat	95.761,—
Jaume Areny Solà	3.239,—
Autocars Torres	47.300,—
Clínica "La Aliança"	1.540,—
Estació Servei d'Agramunt	18.054,—
Garatge Sedanell	10.355,—
Jordi Bertran	700,—
Estació Servei d'Agramunt	3.295,—
Clínica "La Aliança"	7.180,—
Lluís Cases Farran	4.050,—
Jordi Rovira	12.150,—
Tomàs Jové Garriga	9.875,—
Joan Escolà Pla	17.715,—
Estació Servei d'Agramunt	5.220,—
Jeroni Valls Segura	29.783,—

Total, salvant errada 808.696,—

On són els grills?

Sóc a la masia, a ca l'Isidori. L'era encara és una plataforma d'argila rodona que l'alzineria presideix des de fora del temps i de la circumstància. El volum d'aquest arbre és testimoni de vivències que avui són molt lluny, però la història hi és ibategant com un ressò del desig. Aquesta primavera ens hi vam reunir, sota seu, tots els Viladot descendents d'en Ramon Viladot i Benet. Ara hi sóc sol. Es de nit. El cel té un negre que sembla blau. L'era, plana i càlida, serveix tot un sistema de volums entrançables. Aquí, damunt aquest escenari, el pagès hi ha commemorat l'epopeia de la seva gesta més creativa: el batre. El batre ha estat un llarg poema de volums que el pagès ha convertit en gra, o que ha deixat com un testimoni de la seva heroicitat més humil: el paller. La garba, la garbera, el munt, el coll, la batuda... han estat senyals amb prou entitat com per a poblar les nostres ninetes d'infants assegats d'icones. L'era ha estat com un diccionari damunt del qual han emergit les icones d'una llarga lluita de feina contra el camp. Ara, tot sol, en aquesta nit càlida d'agost inventario aquell compendi de dedicacions íntegres. Davant meu no hi ha res més que l'era; damunt seu, tot són fantasmes: escenificacions imaginàries d'una realitat de la qual jo, ben prop, dins seu, he estat un petit protagonista. Viure potser serà acaronar, de tant en tant, aquests fantasmes, potser perquè la realitat d'ara no seria possible sense l'altra, l'arcaica, que en aquests moments retorna fantasmàtica.

Me'n vaig cap a l'altra punta de l'era, en l'indret on abans s'hi bastia el paller. El paller no hi és; però, serra avall, estirats en la mateixa geografia de sempre, hi veig els mateixos poblets de sempre. No m'interessen les situacions concretes que ara hi niuen, les circumstàncies a flor de pell que fan conflictiva l'escena de cada dia. Ja sé que hi ha les mateixes ambicions i les mateixes servituds. Però en l'argument d'aquelles espigues que es badaven a l'era sota les potes de les mules o sota les costelles de la curra, tot era gratificant. En la pàtria de les persones, la infantesa, només hi ha banderes transparents. És després, a còpia de saber com n'és de competitiva la condició humana, com aquestes banderes es tornen opaques, fosques, dependents, si hom no sap plantar cara als preus amb els quals es pretèn de comprar la independència i la integritat. Són el mateixos poblets de sempre. Dins seu hi tornen a haver nens que no es deixen corrompre. Alguns d'ells, possiblement molts, no es deixaran corrompre mai. I preferiran ser uns humils jornalers, uns botiguerets insignificants, uns obrers qualsevol en la llibertat. D'altres potser

ambicionaran el poder, el poder que sempre prostitueix. És la història. No tots podem ser iguals. I perquè tots som diferents, la vida tira endavant i es torna rica. Però hom té dret a elegir el camí. Ara, des de la vora de l'era, tinc davant meu el fantasma d'un infant que comença a caminar per una senda que no abandonarà mai. I sento a la mà la transparència de les seves banderes.

En un moment donat diria que sento veus, sons, sorolls molt reculats. Diria que des del portal de la masia una veu ha cridat: "Homeens!" No; aquestes hores de la nit no són hores de sentir com la Maria cridava la gent de l'era per tal que anessin a berenar, o a dinar, o a sopar. No. En aquesta hora només se sentia el grill, o la fressa d'algun animal depredador, o el vol de l'esmurciac, o el cruixir de la palla sota els cossos cansats dels batadors que dormien dalt del paller... O el xisclar del penell que s'orientava segons el vent: la marinada. A cops, quan arribava, ens estiràvem tan drets com podiem damunt de la curra per tal de flairar el salobre del mar, les veles del mar, les gavines del mar, les rutes del mar.

M'assec al bell mig de l'era i paro l'orella al cos de la nit. No se sent res, absolutament res. Afino l'orella tant com puc, i espero. És el cor que batega. Identificat, torna el silenci. Què se n'han fet dels grills? En aquesta hora, els grills omplien els somnis dels batadors amb solfes grimpants, amb escenificacions del desig que durant el dia no s'havien acomplert. On són els grills? Jo vaig estimar els grills al llarg d'aquestes nits d'estiu a la masia. El seu cant era un so obsessionat que, en voler-lo localitzar, sempre fugia cap un altre indret. Després vaig estimar els grills en llegir llibres de Llúcia Dupin, baronesa de Dudevant, més coneguda pel pseudònim que la féu famosa com a escriptora francesa: George Sand. Té un conte que es titula "Le cri-cri". Què se n'han fet dels grills?

El vent bufa des d'un altre indret. I els flaires són uns altres. Arriben com tires de fum, de palla cremada, de garrics cremats. M'aixeco i fujo. Un neguit m'esborrona l'esquena, i els polsos dels canells em fan mal. Amb el cotxe procuro córrer més que el vent per no sentir-me dins la incineració dels rostolls i de les ribes. No busco els grills: fujo de les seves cendres.

Guillem VILADOT

9 de Setembre:

SUPLEMENT n.º 11
AGRAMUNT, setembre 1979

Tarradellas a Agramunt

«**Ja sóc aquí!**» van ser les primeres paraules que digué el President de la Generalitat de Catalunya, honorable Josep Tarradellas i Joan, quan es dirigí des del balcó de Ca la Vila a tota la gernació que omplia de gom a gom la plaça de l'església. «**Ja sóc aquí!**» va ser un crit que el nostre President va repetir altre cop, i la gent enfervorida i alegre va contestar amb aplaudiments i expressions d'entusiasme.

En els tres contactes directes que havia mantingut l'Honorable amb el nostre batlle i els nostres regidors, demostrà el seu viu interès per fer-nos una visita. El desig de tots es complí: el President vingué a fer-nos una bona visita el darrer dia de la Festa Major.

• • •

El Sr. President havia sortit, a les tres de la tarda, de Palafrugell (Baix Empordà). Va fer una breu parada durant el viatge a Igualada (L'Anoia) i va arribar a la nostra Vila prop de dos quarts de nou. L'hora prevista de la seva arribada era a les vuit del vespre. El president Tarradellas anava acompanyat de la seva esposa, Antònia Macià. Fou rebut, enmig dels crits d'entusiasme dels agramuntins i veïns de la comarca, pel Sr. batlle, Josep

Huguet, pels regidors de l'ajuntament i per altres autoritats: judicial, civil, etc. A més de les màximes autoritats provincials: el Governador Civil, Ramon Soldevila, i el President de la Diputació, Jaume Culleré, que ja havien arribat amb anterioritat.

Després d'uns breus instants el President de la Generalitat, acompanyat de les autoritats, eixí al balcó de l'Ajuntament per saludar a tothom. Fou el Sr. alcalde que en primer lloc va dirigir unes paraules de salutació:

-Honorable President:

La Vila d'Agramunt, els pobles veïns i la Comarca, tal com podeu apreciar, han volgut viure amb vos, aquest dia històric de la vostra visita.

La gent d'aquestes contrades som ferrenys per fora, però molt sensibles per dins i molt més quan es tracta d'això tan estimat per nosaltres i que vos representeu: la Generalitat i Catalunya.

Avui és un dia de joia per a tots, amb la vostra presència, els cors bateguen més de pressa i aquesta flama d'amor a Catalunya que a vegades ha semblat esmortuïda, torna avui a revifar-se i a prendre empremta.

Honorable President, en nom de tots, tinc el goig de dir-vos: moltes gràcies per haver-nos honrat amb la vostra

visita; Benvingut a Agramunt!! Benvingut a casa vostra!!!

A continuació el president Tarradellas va impro-
(Segueix)

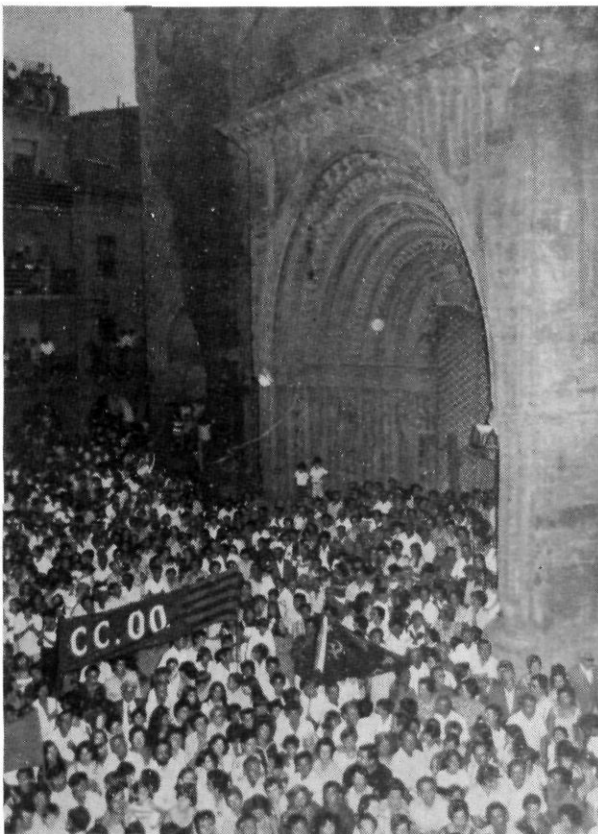
El President Tarradellas no havia vingut a Agramunt, segons ell mateix ens digué, des de l'any 1931, quan es preparaven les eleccions i ell, en principi, semblava que es presentaria com a diputat per Lleida, encara que després veritablement es presentà per Barcelona.

«Es en les coses difícils que ens hem de fer forts», va dir el President als regidors, «car quan una cosa costa, és quan dura; mentre que si ens és massa fàcil, es desfà ben aviat».

«Ja sabeu que he estat molts anys a l'exili -també digué-, però tot això, afortunadament, ha quedat enrera. Ara, el que cal és treballar conjuntament amb totes les forces i oblidar els temps dolents».

«Estic profundament emocionat. Ja em començo a sentir vell; i no ho dic pel cos que encara aguanta, sinó perquè m'adono cada dia més que m'emociono. Quan he arribat a Agramunt i he vist la rebuda que m'heu fet i després, quan he sortit al balcó a saludar els agramuntins, estava molt emocionat, he pensat, «a veure què passarà»....»

A mig sopar, el president va preguntar al regidor d'informació pel resultat del Barça. En assabentar-se que havia empatat a dos gols amb el Saragossa, es va alegrar, tot i explicant que en les quinze vegades que l'havia anat a veure, sempre havia guanyat, i afegint: *«però quan hi torni i perdi, els aficionats em dedicaran una xiuladissa que no m'hi podré atansar més».* Es veu que és un bon culé!

Tots sabem que la plaça de l'Església estava com un ou. Hi hagué qui digué que hi havia tres mil persones (*Televisió*), altres més atrevits ho xifraren en cinc mil (*Diario de Lérida*), els més prudents, però, ho deixaren en uns quants milers (*La Mañana, El Correo Catalán, La Vanguardia*). Nosaltres, tanmateix, que no tinguérem pas temps de comptar tots els caps, ho expressarem dient -tal com es murmurava l'endemà- que a la Plaça de l'Església mai no s'hi havia vist tanta gent!

La nostra gent del Consistori anaven tan de bòlid que es descuidaren en un principi de fer signar el President al llibre d'honor. Un cop estaven al Kipps, pero, se'n recordaren i llavors, havent fet anar a buscar el dit llibre, en Tarradellas hi escrigué aquestes paraules: «*A la Vila d'Agramunt amb el meu agraïment per les seves atencions i amb el meu fervorós desig de què avui i sempre pugui realitzar els seus anhels amb pau i benestar.*

Per la seva constant fidelitat a Catalunya, la meua cordial estima. Molt afectuosament

(firmen) Josep Tarradellas
Antònia

9 setembre 1979»

En un moment de la sessió de treball, el Sr. batlle demanà al president Tarradellas que era desig del consistori que ell continués portant les regnes de la Generalitat. El president, però, molt sagaç no va respondre res de concret.

Tots els rotatius es van fer eco de la notícia. Per donar-ne un exemple n'escriurem els titulars: LA MAÑANA, *Agramunt quiere a Tarradellas Presidente. El alcalde solicitó su permanencia al frente de la Generalitat. Josep Tarradellas reconoció el apoyo de Catalunya a su persona. Insistió en la necesidad de la unidad entre todos los catalanes.* DIARIO de LÉRIDA *Tarradellas en Agramunt. Ni sí ni no sobre seguir como presidente. «Mai no podré pagar lo que Catalunya ha fet per mi».* AVUI, *Tarradellas a Agramunt. «Cal mantenir el govern d'unitat».* LA VANGUARDIA, *Agramunt. El president insiste en conservar la unidad. Considera que es imprescindible «para conseguir una Catalunya fuerte después de la aprobación del Estatut».* EL CORREO CATALAN, *Agramunt le tributó un gran recibimiento. Piden a Tarradellas que siga en la Generalitat.*

Un dels motius pels quals el President arribà tard a la plaça fou, sens dubte, el fet que el cotxe presidencial es despistà quan passava per Cervera -on havi d'agafar la carretera que condueix directament a Agramunt- i va anar a parar a Tàrrega. Un cotxe de la Creu Roja l'esperava prop del camp de futbol, però aquell en arribar per l'altra carretera ho embolicà tot. Finalment, però, el conductor del President va fer cap allà on havia d'anar.

SIÓ – Butlletí Informatiu Municipal

AGRAMUNT, setembre de 1979

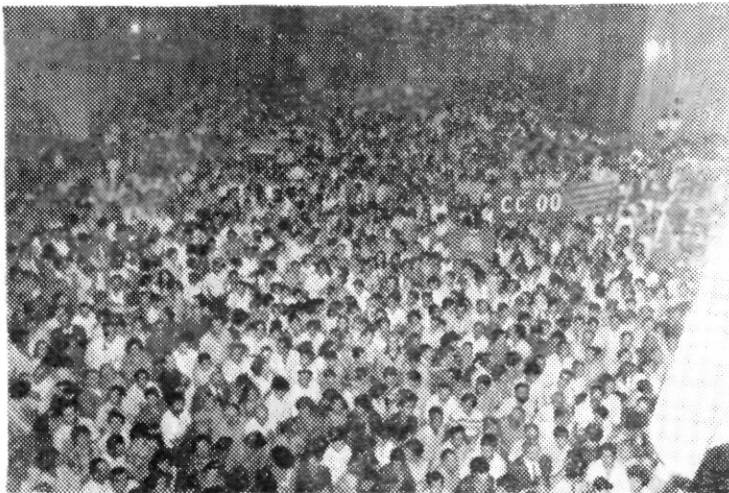

(continuació)

visar un llarg discurs dirigit a tot el poble allí reunit. Demostrà el seu agraïment envers les terres lleidatanes que han palesat sempre una forta estima a la seva persona, afegint,

«mai no podré pagar el que Catalunya ha fet per mi». I, sobretot, demanà que es mantingués la unió que fins ara els catalans hem sapigut tenir: «Solament guanyarem si sabem ofegar allò que ens separa. Catalunya és l'únic poble on hi ha un govern en què hi són tots, i cal mantenir-lo essent fidels al nostre poble» Acabant l'al·lucució amb un «Visca Catalunya» que fou respès per tots els assistents.

Tot seguit el senyor batlle donà un quadre al Sr. President, en nom de tot el poble. El present estava format per una representació fotogràfica de l'església i l'ajuntament d'Agramunt amb una inscripció-dedicatòria al capdavall.

Llavors, el President Tarradellas es dirigí a l'interior de la casa consistorial per tal de saludar els batlles de la Ribera del Sió i la representació de les entitats, agrupacions, partits i sindicats de la Vila.

I, mentre la Sra. Antònia Macià acompanyada de la Sra. del Batlle, de la Sra. del Governador Civil, de la Sra. del President de la Diputació i de les altres esposes dels consellers, restaren en el saló de l'Ajuntament, el Sr. President, conjuntament amb els regidors de la Vila i les dues màximes autoritats

provincials, mantingué una sessió de treball. Allí el Sr. Alcalde exposà els problemes més greus que té el Municipi: sanitat local i comarcal, urbanisme, abastament d'aigües, clavegueram, enllumenat públic, comunicacions, cultura i atenció als barris, els quals ja s'havien tractat anteriorment en les visites a la Generalitat. Les peticions s'extingueren principalment en la carretera, suara aprovada, d'Agramunt a Tornabous; en les dues peticions d'ajut que ha fet darrerament el municipi relatives al Pla d'obres i serveis de Catalunya pel 1979; als endeutaments que pesen sobre el Consistori; a la urgent realització de la construcció del nou centre d'E.G.B. així com, a la necessària restauració de l'actual centre d'E.G.B; a la necessitat d'aconseguir unes adequades instal·lacions esportives per la Vila i Comarca; i, finalment, la precisa reforma de l'edifici de l'ajuntament.

El President Tarradellas contestà dient que totes aquestes peticions serien estudiades i que possiblement alguna d'elles es podria realitzar ben aviat gràcies, sobretot, als darrers traspassos que havia obtingut la Generalitat des de Madrid.

Acabada la sessió de treball, les màximes autoritats anaren cap a l'església on la **Coral d'Avui** dirigida per en Ramon Casals, prèvia la presentació d'en Lluís Virgili, va oferir al President un concert. La «coral» estava reforçada per una colla de cantaires vinguts de les nostres comarques. S'interpretaren unes vuit cançons, encapçalades pel **Cant de la Senyera** i closes amb el **Cant dels segadors**. La «Coral d'Avui» i el seu director foren incansablement aplaudits. El recinte de l'Església estava ple a vessar.

Després, l'honorable President, el Governador Civil, el President de la Diputació i els regidors de la Vila es traslladaren a l'Hotel KIPPS, on, aquests darrers oferiren un sopar al Sr. Tarradellas i altres autoritats,

Prop de la una de la matinada, el ptesident deixà Agramunt i s'adreçà a Igualada, on va passar la nit.

